

HALPERN PÉTER

Mert csak,
kön(n)y-v-elő!

Betűtűrák, betűképek

Márknak

Halpern Péter

Mert csak, kő(n)y–v–elő!

Betűtúrák, betűképek

Mixtura firkálsz: textorálsz–pikturálsz
(írásképgyűjtős)

© Halpern Péter

© Roland Kiadó

www.roland-toys.eu

e-mail: office@roland-toys.eu

Keresse a Roland Kiadót a Facebookon is:

[facebook.com/Rolandkiado](https://www.facebook.com/Rolandkiado)

Látogasson el kiadónk YouTube oldalára:

<http://bit.ly/2BtlpMh>

A magyar nyelvű kiadás tekintetében minden jog

fenntartva a Roland Kiadó részére.

Bármilyen másolás, sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás a Roland Kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához kötött.

ISBN 978-615-5913-64-8

Szerző: Halpern Péter

Borító: Halpern Péter, Vasali Katalin,

Ványolós-Merk Roland

Felelős kiadó: a Kft. ügyvezetője

Nyomdai munkák: Belvárosi Nyomda Zrt., Budapest

Ajánlások

Bárdos Éva

Cseresnyési László

Hübner Andrea

Kultúrbazár

Závada Péter

Ajánló mitismongyak Halpern Péter barátom citruslomjaira

(mert lehetni ilyet csakcsupán az ő nyelvén lehet)

Az innoverbális nyelv örökké zsenge mesterének a műveit tartja készenlétben a ma heves olvasó, aki talán-talán még sose látta, hogy ily hő, matuskai elánnal robbantotta volna szét egy Valaki a nyelvi kliséket és karcsú sasszékat, vagyis a megannyi akármit – anyanyelvünk kecses viaduktjait. Banális nyelvszépségünkre bizony magasról tétetik a nagyívű Mester által. Az ő zsolozsmás nyelvének Szent Hegyén ugyanis semmi sem az, ami. Na, jó, egy picit. A lét-lényeg (vö. Wesen) csak pusztá és asszociáció. Mert játék az egész világ, és játék benne minden: tréfli és kő. Mi ez a baromiség?!! Kérdezhethnők mi is, de jusse kérdezzük, mérmer ez maga a nyelv, ő aspostoli szentségének, a kőszikrának, Péter poétának a nagyívű nyelve. Péteré, kire rábíztattak a mennyek országának az ő kulcsai. Áldassék, hát, az ő csudás nyelve: εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων – az időknék végezetéig, for ever and ever, etc. Amen.

Budapest, 2019.09.03.

Cseresnyési László s.k.

Ajánló

Péternek egyszerűen muszáj írnia. Akkor is ír, ha beszél. Csak most papírra is vetette. Hogy egyszerre többekkel is beszélhessen. Úgy működik az agya, hogy mindent egyszerre érzékel: magát a dolgot és a fonákját is. Lubickol a nyelvben. Csúri és csavarja, tagolja vagy éppen összevonja, Rejtő-i humora komoly, komolysága pedig mindig humoros. Nem olvasni, ízlelgetni kell. És élvezni, de nagyon.

Budapest, 2019.10.04.

Bárdos Éva

Ajánló

Halpern Péter igazi szófacsaró. Az olykor komoly tétellel bíró, máskor tétnélküli és önfeledt nyelvjáték szerelmese. Emlékszem, mikor kamaszként az övéhez hasonló féktelen elánnal vettem bele magam – bár az övével ő is megfékezhetné magát – a szómágiába, hogy aztán szóeretnekként hamar szómáglyán végezzem. Haha. Halpern egyszóval kamasz. Vagy nagyon is felnőtt, csak újfent rálépett a kamaszútra. Talán a tanítványai kedvéért, talán saját kedvtelésből, mert ha nincs jobb, ló lesz a tanár is. Csak néha elszalad vele a ló túloldala. És akkor “Ki szedi össze váltott lovait, ha elhulltak, ki veszi nyakába?” Igen, Tandori aforizmái is visszaköszönnék Halpernnél, megszólal a nyelvfilozófiai fejtegetések Wittgensteinje (még a cím is hajaz a Tractatus Logico-Philosophicusra), nyomokban fölfedezhetők a szövegben Parti Nagy-zolások, Karinthy-musok és Örkény Egypercesei is föl-fölbukkanak kvázi-novellakezdemények formájában. Kész irodalomtörténeti kacattár, melynek mélyén igazi kincsek lapulnak. De nem csak a múltó hagyomány, hanem az épp-most-szülemény szövegei is ezek, hiszen az utalások összetéveszthetetlenül huszonegyedik századiak: az sms-ek, a Twitter- és Facebook-bejegyzések sűrítése jellemzi őket. Halpern klaviatúráján túrázni indul, majd kimerülten elnyújtózik a nyelv, alatta digitális napló-pást, burjánzó egyesek és nullák. De míg egyesek csak nullák, Halpern fektetett nyolcas, végtelen számsor, gépirómán.

Budapest, 2019.10.05.

Závada Péter

Ajánló

Az írás elviselhetetlen könnyűsége – vagy az olvasásé?

Miközben a szöveg felkoncoltatik, a mű kiszökik saját szöveghalma alól, kicselezve író, olvasót. Ha pedig nyugvópontot találunk két nyelv küzdőpályáján és valahai, mai, sőt leendő műfajok szövegmozaikjainak robbanásában, már újra is rendeződtek a betűk, – szóval, usgyi, futás, mert ránkszakad az atomeső. Jó játék, de élesben megy.

Testünk, lelkünk, szívünk, szavaink a boncasztalon darabokban, kiszolgáltatottan, de mégis biztonságban, óvó kezekben, egészben tartva ... 'Der Teil und das Ganze' – oder?

A legfurcsább hogy ez a vakmerően abszurd és morbid szöveg végtelenül szemérmes és ezért még megrendítő is.

Budapest, 2019.10.08.

Hübner Andrea

Ajánló

Soha nem láttam még azelőtt táblázatba írt ... na mit is...mondjuk így – könyvellést.

A Kultúrbazár olvasói meglepő számossággal díjazták a játékos szófoszlányokat és szófoszfiúkat. A szerző álcázott kétnyelvű bölcs ész, rejtői figura, erős német/ orosz behatással, aki a „partizánként felszedett gondolatoknak egymáshoz fűzését követi el előre megfontolt gondatlansággal”. A szójáték fejezetek után következő próza: igazából hangulat-poézis – melybe kisvártatva visszalopóznak a szójátékok, eluralkodnak, majd a végén visszatér a kétnyelvű táblázatos elbeszélés. Néha történetek, nosztalgikus címekkel, önéletrajzi utalásokkal. Sport, foci, de hangsúlyosan tanárok, diákok, hallgatók, Újsághír, Véletlenek – kedvencek is akadnak. Aprózva olvasandó szöveg...

Budapest, 2019.10.18.

Kultúrbazár

Bemutakozás

Lehetőségek elszalasztásáról és újabb rendkívüliek ölembe pottyanásáról valamint azok szerencsés hasznosításáról szólnak eddigi éveim. Ráadásul Ratkó-korszakban, elvesztett berni vébédöntő évében születni – nos 'per forza del destino' tartozunk egy s más jóvátenni. Gyermekkorom, egy veszélyes műtét, a Balatonba merülés és a 'futottak még' (volt bőven!) ellenére megmaradtam.

A viszonylag hamar kisiklatott–elcsúsztatott lehetőségek: az ötödikesen még matekzseni, a ping–pong–tehetség, a cselló (ő jégtócsán) mentek a levesbe. Nyolcadikra már meleg lett a pite és a világ szegényebb lett egy villanyszerelő iparitanulóval, merthogy valahogy negyedik iskolára mégsem került sor – elfogyott a nyolcosztály. És a távozó dicsőségek helyett jött az orosz és a gimnáziummal a német is. Itt valakivel kőkeményen bekarmáztattak: Czéhmester tanár úr nem engedte, hogy elkallódjon a németem – meg azáltal én sem.

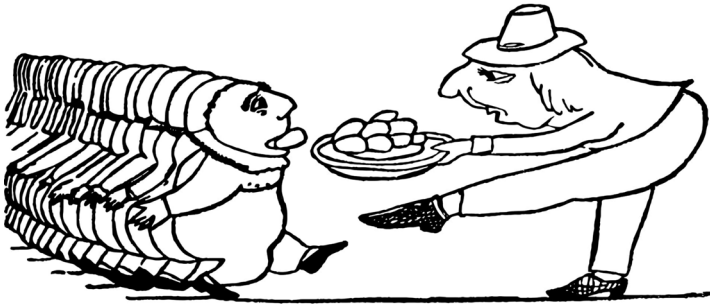
A tágabb családi körből ajándékozott negatív protekció beavatkozásának betudhatóan a szegedi JATE helyett némi spéttel az ELTE BTK lett. Ott is elindult a dorbézoló sanszpóker. Nyelvésznek készültem és némi külső (az is kellett) behatásra – 'Der neue Duden!' – harsány megjegyzésemmel kísértem (először engedélyeztek közös munkát) szemináriumi dolgozatunk leadását – felgyor-

sult a váltás. Irodalomtörténeti szemináriumra Belkin elbeszéléseiből a 'Hóvihar'-t (sic!) választottam. Annak elemzésében a templomjelenetet és következményeit Rejtő Jenő stílusának szellemével és –ben magyaráztam – konklúziómként: Puskin is rájött, hogy dobnia kell a romantikát és irány a realizmus, merthogy ott a szöveg ezt mondja: „Semmi...” – á la Rejtő. A prof szerint kandidátusi értékű volt az ötlet és hajrá! – el is szállt az ügy híre rendesen a bölcsészkaron, én meg csodálkoztam a bámuló tekinteteken és a növekvő népszerűségeken. Majd a mester is elszállt – előbb egy éves tanulmányútra, s visszatérése után már nem is igazán volt hajlandó foglalkozni a témával és velem. Aztán meg elszálltam én is: előbb a Cirkusz Budapest német turnéjára majd a BVSC sportpályájára pályamunkásnak - így egy évvel meghosszabbítva a diákéletet. Az érdemi folytatáshoz mintegy varázsütésre megérkezett a váltás Szilárd Léna tanárnővel, Bulgakovval meg két főszereplőjével. Az még elkészült szakdolgozati állapota előtt befogadást nyert a tudomány szentélyének folyóiratába. Az univerzum bizonyára játszik velem és bizonyára folyamatosan a tenyerén hordoz, mert anno minden automatára lett állítva és a készülő szakdolgozat mint cikk – a várólista sorrendjét ugyan betartva – a disszidálás ellenére is megjelent.

Álleszcuzámmen tizenöt év München: munkanélküliséggel, melóval, képzéssel, vállalkozással. Itt is tetten érhető az esélyek sorsszerűsége és játéka. Munkanélküli menekültként (ez ugye többnyire retúros) az utolsó Márai-napló és Bibó-írások első (Újváry) kiadásának kéziratával svarcba(!) dolgozni a mittersendlingi Máté-nyomdában, miközben az ihletett, felemelő feladat mellett az a kis mellékes is jól jött akkor. Vagy akár említ-

hető a kötélhúzásos kiválás az elektrotechnikai cégtől, amelynek végül ezernyolcszáz óra projektmanagement (vs külker plusz két újabb nyelven) lett a hozama – és valamennyi végkielégítés.

Lassan már felvállalható a chipesen–vénásan tanári küldetés. Folyamatosan menekültem a pálya elől – meg tán kalandvagy és tapasztalatszerzés céljából –, az élet meg visszafogozott és azt én legalább két okból is alázattal túrtem: egyrészt önazonosság okán, másrészt a felhalmozott gyakorlati és egyéb infók hasznosítása végett. A betűkkel és a nyelvvel régóta barátkozom több–kevesebb sikerrel – valamikor aztán a szemérmes is sikerült legyőzni, amelyhez az internet is hozzájárult és az első, kommenteken–posztokon túlmutató, nyilvánossággal felérő megjelenés az a Kultúrbazár–közlése volt reagálásomnak a Seress–fotóra. A klasszikus felállás 'minden voltam csak akasztott ember nem' az esetemben: az utazási ügyintézővel kezdve, a kezdő gimnáziumi tanáron, a kivándorlásra váró menekültön, munkanélkülin, München városi archívumában levéltári adatfeldolgozó közmunkáson, vagonkarító segédmunkáson, manager assistant–trainee–ként leendő (első!) hazai Meki–főnökön (3 hó után dobtam őket), a villástargonca–pilótán, a sporttelepi pályamunkáson, az osztályvezető–helyettesen, a munkanélkülin, a projektmanagement–tréneren, (majd idehaza) az adjunktusi beosztáson, nemzetközi konferenciákon előadón (management–diszciplínák első rendszerezése), a szabadúszós management–tanácsadáson, saját vállalkozáson, az óraadó tanáron tehát mindezeken át – egészen akár a mesteroktatóig. Karrier helyett paletta – valamelyest eltér a monochromtól. Legalábbis pasztell.

SVG > victorian vintage old fashioned
Alternative & Related Images 1778632
(<https://svgsilh.com/image/1778632.html>)

Mottó:

Alája rakta ezt (téglatin)

avagy

Állj az aktára feszt! (vizslatin)

(összlatin mondás)

1. Előszavak–bevezetők

1.0. Mesés nekifutások

01. Hol voltam, hol nem voltam? De hol? Sanyikának a Fapumából itt most egy zaftos adag 'kuss!' lenne. Akkor fussunk neki újra! Hol voltam, ott voltam, hol nem voltam, az hiányzik még (legkésőbb) valamikor. Még-hozzá mennyi minden! Jó, hiba volna lebecsülni azt, hogy hol voltam.

02. Hol vagyok, hol nem vagyok? Mondhatni mindig vagyok. Igen, csak előfordul, hogy annyira kényszerpályán vagy annyira távol attól, ami a mérték után szabott bőrruhám, hogy a nem saját bőrömben tartózkodás az inkább felel meg a nem vagyoknak. Amikor meg vagyok, azt észre sem veszem, mert a barrakuda az áramlatban aligha kéri a pontozókat a gyors irányvál-

toztatások értékelésére. Egyszerűen – lényéből adódóan – gyors. Merthogy van tipp, meg kényeztetés – tényéren hordás univerzum által – is, tehát csak rá kell feküdni a felszínre, aztán ott leszek.

03. Hol is leszek? Nem mindegy? Szerintem elleszek. Úgy magamban. Meg aztán mindenhol jó, de legjobb. Ennél csak az a kérdés, hogy mennyire érdemi folytatása az előző két kérdésnek és az azokra adott válaszoknak. Talán az egyetlen fontos (mintegy kívánság): a bőrhöz viszonylag közeli. Lehetőleg benne.

1.1 Hányféleképpen jön belőlem?

Hogy mi az mindegy, arra vannak a további bitek–bájtok, fülek–fájlok és oldalak Politikamentesen. Jó–jó, azért valamennyire geometriásan. Tehát hogyan is van az ich–lett?

Kezdetben vala a pala azaz a formai játékok, mert valami belső ritmus, kényszer összecsendíti–összehozza a szavakat, szófoszlányokat, szófoszfiúkat. Aztán meg ott van az, ami valami gondolatfélével kecsget. Még én egyelőre nem értem, de akkor megnyugszom, amikor végre kiderül, hogy más sem. Ilyenkor vígasztalgnak azzal, hogy (mintegy): 'tudjuk, hogy nem vagy százas, de azért csak írd továbbra is'. Aztán van, amiről azt hiszem leírás előtt, hogy fontos. És ritkán ellenőrződik, hogy valóban az–e másoknak, nekem. Ez persze igazságtalan, mert olykor–olykor jön jelzés vissza. Versz a billentyűd de fura sorrendben kerül fájlba. És ott vannak a gyökerek, mint én ill. az enyém, amikor is valami szól, fézs és kényszeremesen rá kell ültetni a jelent a múltra – amolyan csatlakozási pontokat keresve sem találva. Nna, jó: néha az az illúzióm, hogy összehoztam. Csak-hogy hova viszem? Betűtúrára. Mert: lösz, ami lösz –